

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12
Negyedévre — — — — 6
Egy hóra — — — — 2
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 255. szám.

Kedd, november 8.

Az első lépés.

Nagybcskerek, november 8.

(Dsk.) Megértémet tehát az első lépés — a jobb idők felé... A képviselőház tárgyalja a miniszterelnök indítványát a házszabályok revíziója tárgyában.

Értsük meg jól: mi ez a revízió!?

A szólásszabadság megnyirbálása? Az ország ellentállási erejének megcsorbítása, vagy igába bajtása? A hatalom béklyója a nemzeti önérzetre? Rabbilincs-e, hóhér bárdja az alkotmány legszentebb jogainak? Csuszó-mászó féreggé törpülése a bécsi hatalom előtt a büszke magyarnak?

Igy halljuk, így olvassuk. Unos-untig.

Pedig szó sincs róla.

A képviselőházi házszabályokat akkor is, amikor megalkották, akkor is, amikor újra alkották: tisztalelkű, komoly hazafiaknak csinálták. Olyanoknak, akik egyenként magukat, összeségében a népképviselőket megtudják becsülni. Akik értékelni képesek magasztos hivatásukat s mély hazafiúi tűzőknek, hevőknek hozzáillő nemes formában engednek csak szabad folyást.

Ebben a gondolatban jöttek létre a házszabályok.

Ki gondolt volna jóhiszemű, tisztalelkű megalkotói közül, hogy azokon a likakon keresztül, melyeket a liberalizmus szabadon hagyott, befognak tolokodni olyanok, akik vak szenvedélyükkel porrá tiporják mindazt, aminek látszólag védelmére kelnek. Sőt sokkal többet, Isten a tanunk, hogy sokkal többet.

Borzadozva nézték jobbaink, minden oldalon, a parlamenti szenvedélyek vad szaguldozását. Mint rántotta sárba nemzeti tekintélyünket, mint készített pirulásra!

Mint rontotta meg évek munkáját, hátrahagyva a szépen indult fejlődést évtizedekre.

Három éve alig tud egy-egy rövid időre az országgyűlés egy kis levegőt kapni, hogy parlament legyen és dolgozzék. Csak tobzódik és feneketlenül forgat föl mindent. Hát ennek orvossága a revízió!

Be kell tönni, hermetice elzárni minden kis nyílást, ahol az öntetszelgés, a vak személyi gyűlölet, az álhazafiság mérgező szelei belesivithatnak a csöndes, céltudatos munkába.

Szabad lesz beszélni ezután is — de csak okosan. Hübelé Balázs módra nem. Szabad lesz érvelni, — de nem ökölrel és ordítással.

Szabad lesz szavazni, — a fölött, a mi arra való. De a fölött nem, hogy a jegyzőkönyvben az i betű fölé pontot tegyenek-e, vagy sem.

Igy aztán munka lesz — és nem komédia.

... Az első lépés meg van rá! Minden igaz magyar ember kívánja, hogy tempóban kövesse a többi, — a célig.

Szilárdan, ernyedetlenül, A gyorsan ható orvosság biztosítja legjobban a tartós egészséget. Pedig parlamentünk — *igy* — *nagyon beteg* már.

A kintúttetéssel vizsgázott jegyzőjelöltek.

A belügyminiszter — amint értesülünk — körrendeletet intézett a vármegyei alispánokhoz a községi közigazgatási vizsgálatokon kintúttetéssel minősített jegyzőjelöltek ajánlása tárgyában.

A körrendelethez mellékelve van a múlt évi október havi, valamint az ez évi július havi községi közigazgatási vizsgálatokon kintúttetéssel minősített jegyzőjelöltek névsora s a belügyi kormány felhívja az alispánokat, hogy a névsorban megnevezetteket a törvényhatóság területén lévő községek tisztújítási elnökeinek azzal a megjelöléssel ajánlják, hogy a közigazgatás érdekében

kívánatos, miszerint az illetők pályázás esetén a kijelölésnél s következőképp a választásnál más oly pályázókkal szemben, kik a községi közigazgatási tanfolyamot csekélyebb sikerrel végezték — a többi törvényes minősítési kellékek megléte esetén megérdemelt figyelemben részesíttessenek. Épp úgy méltányos az is, hogy a kintúttetéssel minősített jegyzőjelöltek segédjegyzői, valamint egyéb községjegyzői irodai állások betöltésénél szintén megfelelő figyelemben részesüljenek.

A nagybcskerei tanfolyam kintúttettjei a következők: Cziriák Gyula, Fux Ernő, Neff Ferenc, Popovici Valér Péter és Udiczky István.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hir.** Platz Bonifác tankerületi főigazgató tegnap délután Nagybcskerekre érkezett. A tankerületi főigazgató a helybeli főgimnáziumban tart látogató-szemlét.

— **Változások az egyházmegyében.** A megyés püspök Felt János segédlelkészt Kisbcskerekre Bánhegyesre helyezte át és a következő felszentelt lelkészeket disponálta: Schneider Edét Kisbcskerekre, Griffel Lajost Gyorkra, Kaip Vilmost Szenthubertre és Rech Gézát Orsovára disponálta.

— **Szent Demeter napja.** Görög keleti polgártársaink ma ünnepelték meg Szent Demeter vértanu ünnepét, mely alkalommal egy délelőtt 10 órakor a belvárosi, valamint a váralja-utcai gör. kel. templomokban ünnepi istentisztelet volt, melyet nagyszámu közönség hallgatott meg.

— **Plébános-képesítő vizsgák.** Németh József fősz. püspök elnökele alatt most veszik kezdetüket Temesvárott a plébános-képesítő vizsgálatok, melyekre összesen négyen jelentkeztek: Petrovics Emil zádorlaci adminisz-

A „TORONTÁL” tárcája.

Csendőrhistoriák.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Bodó Pál öreg csendőr szájából ellette és írta:

Névtelen jegyző.

Borcsán történt.

Esti 10 órakor — egy napon — a nagy koresma előtt kés által leszurva holtan találtunk egy zimonyi illetőségű halász embert. Több szurás, mintegy öt volt rajta. Az utolsó szurás épen a szíven találta a szerencsétlent s a részvételű, csontnyelű szerb tűzőkés ott meredeztet ki a melléből. A kés nyelén ez a két betű: B. M. szerb irasjeggyel. E szerint tehát a B. anyai mint V. s az M. megmarad M.-nek. Tudnod kell még öcsém, hogy a szerbekenél a keresztnév előtte áll, ép úgy mint a németeknél, a családi névnek. A V. tehát a keresztnév, az M. pedig a családi nev kezdőbetűje.

Bevezetem a nyomozást s a laktanya 11 tagból álló legénységét azonnal küldöm a hazákba, — kutassak, kinek hiányzik a tűzőkése. A szájukba rágom, hogy különös figyelmet fordítsanak az M. kezdőbetűs családi nevek viselőire.

Mi pedig Illiával rágyujtunk egy-egy Cubára.

— Sorold fel csak fiam Illia, kik vannak Borcsán M. betűvei kezdődő családok?

— Markusz, Moldován, Makszinovics. A Makszinovicsok vannak vagy 30 család.

A Makszinovicsokat mint híres, nevezetes legényeket már ösmertem.

— Jól van Illia! Nevezd meg most már a Makszinovicsok közül a V. keresztnévűeket!

— Vasza, Velykó, Velimir.
A Vasza és Velykó már 60—70 éves emberek s mindketten a a csendőrlaktanya közvetlen szomszédságában laktak. Ezekre tehát nem igen gyanakodhattam. Számításba előttem csak a 19 éves Velimir jöhetett.

— Mondjad csak Illia, ösmerted te a leszurt halászt, s nem tudnád megmondani, hogy nem fenekedette ez egyszer vagy másszor a fiatal Velimirral?

— Ösmertem a halászt. De... de... ah! emlékezem már reá. A halász egyszer megverte Velimirt, mert tilos halászatot érte!

— Na! Ennyi elég nekem. Illia. Jöjj, keressük fel Velimirt.

A Velimir atyja azzal fogad bennünket, hogy fia még tegnap este kiment a lovakat legeltetni s azóta nem tért haza.

— Fogass be Illia egy vorszpontosba s menjünk a rétre.

Keresgélés után a Duna partján megtaláltuk Velimirt, amint épen a lovait fogja fel, hogy hazatérjen.

— Új fel Velimir az én kocsimra s jöjj velem a laktanyába.

Leszállunk a laktanyában. Jelentik rögtön nekem, hogy mindent átkutattak, de hiányzó tűzőkést a faluban senkinél sem láttak.

Vallatom Velimirt.

— Velimir! Tegnap este 10 órakor leszurta valaki azt a zimonyi halászt, aki téged egyszer tilos halászat miatt megverte. Ezt a kést a mellében találtam. Ösmered-e ezt a kést? — Velimir egész nyugodtan — minden megütődés nélkül — válaszolt:

— Goszpodin Bodó bácsi! Mintha templomban a pápa előtt gyönnék, oly igazán fogok neked vallani. Ez a kés az enyém, tegnap este nem tudom, hol és miként vesztettem el, az is igaz, hogy az a szegény halász engem egyszer megverte, de én azért őt még sem gyilkoltam meg.

— Nem mozdultál te a legelőről tegnap este 6 óra óta?

— De igen Goszpodin. Neked megvallom. Szédret szedtem s úgy naplement után röviddel beszaladtam avval a faluba a szeretőmhöz. A szédret az ablakon keresztül adtam be a babámnak s lóhalalában futottam vissza a lovaimhoz.

— A késedet mikor vesztetted el?

— Nem tudom, Goszpodin, csak azt tudom, hogy mikor a szédrel befelé siettem, már nem volt a tűzőmben.

Olosó, szabott árak!

Most érkeztek

Olosó, szabott árak!

nagy választékban női felöltők, raglánok, havelok-k, kabátok és gallérok, a legújabb divat szerint.

— Saját műhelyemben készült —

férfi- és gyermek-öltönyök és felöltők már most nagy mennyiségben raktáron vannak.

Telefon 141. szám.

Kovács Gedeon Nagybcskerek.

Telefon 141. szám.

trátor, Alledorfer András aradi katonai lelkész, Andrassy Péter temesvári katonai lelkész és Lobmayer Nándor zombolyai segédlelkész.

— **A református templom harangjai.** Nem-sokára a nagybecskereki ev. ref. templom eddig néma tornyában is megszólalnak a harangok, hogy zengő szózatokkal hirdessék Isten dicsőségét. Az egyháznak ugyanis sikerült a harangok költségét összehozni s ma kötötte meg a szállítás iránt a szerződést Novotny Antal temesvári harangöntővel. Az egyház három harangot csináltat, a melyet a harangöntő cégnek 4 hónap alatt kell elkészítenie. Tavaszra tehát már nem lesz néma a református templom karsu tornya.

— **Villamvilágítás Nagykikindán.** Mint Nagykikindáról írják, ott erősen dolgoznak a villamvilágítás létesítésén. A világítás bevezetésére három nagy gyártól érkezett ajánlat, a melyeket külön bizottság fog elbírálni. A tervezet szerint a várost 8 ilylángpával és 500 drb 16 és 10 gyertyafényű izzólángpával világítanák.

— **A szerbek s az új népiskolai törvényjavaslat.** Mint jó forrásból értesülünk, a magyarországi szerbek holnapután, csütörtökön Versecen népgyűlést tartanak, a melyen tiltakozni fognak Berzeviczy Albert kultuszminiszternek a népiskolákra vonatkozó törvényjavaslat ellen.

— **Engi Vince, a tanyai csodadoktor.** Szegedi levelezőnk írja: Számos alkalommal volt már szó Engi Tüdő Vince szeged-alsótanyai kuruzslóról, aki csodadoktoroskodik és messze vidékről bolondítja magához a népet. Egy vidéki plébánosnak tudomására jutott, hogy Engi miséket is rendez, azért bejelentette az esetet a csanádgyházmegyei püspöknek, kérve, igyekezzen meggátolni a népbolondítást. Az egyházmegyei hatóság erre felszólította Jászay Géza szegedi apátplébánost, kerületi esperest, ugyszintén megkérte Szeged hatóságát, hogy egyházi és világi tagokból álló bizottság vizsgálja meg Engi Vincét viselt dolgait s amennyiben az ellene felhozott vádak beigazolást nyernének, hasson oda, hogy ezen népámitás és méltóhintés véget érjen. Ennek következtében meg is jelentek a csodadoktornál Jászay Géza, László Kálmán tanyai kapitány, Nagypál Kiliát plébános helynök és Mihályffy Ferenc kántor. A bizottság először Engi imaházát tekintette meg, mely kápolnaszerűen van berendezve. A vizsgálat során kitűdött, hogy Engi faház építésére kért és kapott is engedélyt. A kihallgatott tanúk igazolták az összes vádat, így: hogy Engi éjjeli isteni tiszteleteket tart, afféle „fekete misét”, ahol a vallásosság öve alatt megbotránkoztató erkölestelenségek történnek. Hogy milyen szent beszédek tarthat a műveletlen paraszti ember? azt könnyen el lehet képzeln. Foglalkozik azonkívül jövendőmondással és betegek gyógyításával is. Igaznak bizonyult, hogy rendszerint pénzt is gyűjt, de azzal nem számol be senkinek. Hogy mennyire ámitja a népet, kitént abból, hogy magát Isten kiválasztott

embernek hirdeti, mint ilyen kiaknázza saját hasznára a hiszékeny emberek vallási fanatizmusát, azután egy szögekkel kivert deszkát mutat, mint amelyen állítólag alszik. Feküdni azonban még senki sem látta a szögeken. A hatóság most ezen vizsgálat alapján bizonyára a legerélyesebben fog elbánni Engi Tüdő Vincével, az alattomos népámitóval.

— **A vízvezeték.** Benyó Albin okleveles mérnökök a vízvezetékéről szóló multkorai cikkében több számbeli hiba csuszott be. A cikknek hibás passzusát a helyesbítésekkel együtt itt közöljük:

„Felvezetek oly városrészt példának, ahol az egész városi szükségletnek 10%-a azaz a viztorony tartalma fogyasztatik el, vagyis naponként 463 liter, (helyesbítve: másodpercenként 463 liter). Ezen vízmennyiség 350 m/m. (helyesbítve: 150 m/m. átmérőjű csőben szállítassék 1500 m. távolban levő 10 m. magas épületbe. Felvett adatok mellett a víz sebessége a csőben 0.50, m/mp. (helyesbítve: 0.30 m/mp.)

— **A Béga titka.** Hajmeresztő gyilkosság történt szombaton Kiszető község határában. A Béga hullámai ugyanis egy borzasztóan megcsontított férfitestet vetettek partra, melynek feje, mindkét lába és karjai le voltak vágva a törzsről. A rémes leletéről néhány kiszetői gazda tett jelentést a községhez, hol azonnal intézkedtek a holttestnek a temető halottasházába való átszállítása végett. Megállapították, hogy a holttest legfeljebb fél nap óta lehetett a vízben, mert a rémesen tátongó sebekből még szivárgott a vér. A fej tőből le volt metszve a nyakról és a holttest többi végtagjai szintén hiányoztak. A holttestet a vizsgálóbíró jelenlétében felboncolták és megállapították, hogy a 30 év körüli férfi holttest bestialis módon van megcsontítva és csak egy hullatörzs fekszik előttük. A fej, végtagok és a test medencéje hiányzik. A gyilkosság gyanúja a facseti vásáron volt kékesi cigányok ellen irányul, mert csakis ezek végezhetek ily kegyetlenül áldozatukkal. A nyomozást a gyilkosok után a nagytopolovcei és kisbecskereki csendőrsőök három őrjárata végzi.

— **Utazó zsebtolvaj.** Gerber Ottó pancsovai földbirtokos 22.000 márkát örökölt Berlinben elhunyt Sander bátyjától. Az örökséget azonban az oldalági rokonok megtámadták, mondván, hogy a pénzt ők adták kölcsön Gerber Sándornak halála előtt néhány nappal. Amde pörüket elvesztették és Gerber Ottó a napokban Berlinbe utazott, hogy a pénzt felvegye. A vasuton találkozott egy fiatal emberrel, aki Nansennak, a híres sarkutató öcsésének mondotta magát és azonnal készségesen volt hajlandó az örökség felvételénél Gerber személyazonosságát bizonyítani. Gerber, aki Berlinben nem ösmert senkit, hálás köszönettel fogadta a jómodoru utitárs szíves ajánlatát és az ő és ennek egy barátja segítségével fel is vette a híroságnál letétbe helyezett 22.000 márkát. Berlinben aztán nagyon összebarátkozott a kitűnő Nansennel és meg is hívta néhány napra Magyarországra. Nansen elfogadta a meghívást és a Berlin-Express minden

komfortjával berendezett hálókocsija vigan robotott velük Pancsova felé. Amde Brűnben az előkelő utitárs eltűnt és vele együtt Gerbernek 22.000 márkát tartalmazó pénztárcája. Szerencsére Gerber nem vesztette el a fejét, kiszállt a legközelebbi állomáson, visszautazott Brűnbe és az ottani rendőrség segítségével sikerült Nansen és a 22.000 márkát elcsipni. Ekkor pedig kiderült, hogy Nansen voltaképpen Lanke Antal, budapesti züllött orvosnövendék és utazó zsebtolvaj.

— **Szerencsétlenség egy vadászaton.** Verséről írják: Dömötör Tihámér kir. erdőfelügyelőt a múlt héten súlyos és végzetes szerencsétlenség érte egy vadászati alkalmával. Róka-vadászaton tartottak, mely alkalmával Manasz György orsz. képviselő róka helyett lelőtte az erdőfelügyelőt. A páratlan szerencsétlenség úgy történt, hogy a standon Manaszynak Dömötör volt a szomszédja. Dömötör erdőfelügyelő egy bokornál állott, sárga gacsalija volt s azt nézte Manasz György rókának, s 12—15 lépésről szépen célba véve, úgy oda puskázott, hogy az erdőfelügyelő hang nélkül esett össze. A jól irányzott lövés iszonyu ronesolást vitt végbe mindkét lábszáron, s komplikálja az esetet az, hogy a térdizületből vagy 10—12 sörétet még nem tudtak eltávolítani.

— **Kettős rablógyilkosság** Mint Temesvárról írják, Kisfalud község határában tegnap reggel meggyilkolva találtak Milován János kisbecskereki gazdát és mellette verében fagyva Lyuba Miaden kisbecskereki gazda fetrengtet. Megállapították, hogy a két szerencsétlen ember rablógyilkosságok esett áldozatul. A csendőrség szigorú nyomozást indított a tettesek kézrekerítése érdekében, ami azonban mindeztideig eredményre nem vezetett. A véres tett ügyében szigorú vizsgálat folyik.

Irodalom.

* **Előfizetési felhívás.** Ifj. Papik Miksa nagybecskereki közép. tanfolyamhallgató, akinek több hangulatos tárcája jelent meg lapunkban is, most előfizetést hirdet „Hamu” című könyvére, amelyben apró elbeszélések lesznek. A szerző kéri azokat, akik könyvére előfizetni óhajtanak, hogy a könyvért járó 2 koronát sziveskedjenek címére (ifj. Papik Miksa Nagybecskerek) megküldeni.

* **Radó „Firdusi”-ja,** a világirodalom egyik legnagyobb költőjének a mesteri tolmácsolása, mely eddig csak drágább kiadásban volt kapható, most — legalább részben — bejutott a „Magyar Könyvtár” 15 krajcáros füzetei közé is s ezzel bizonynyal el fogja érni azt a népszerűséget, a melyet minden tekintetben megérdemel. A „Ferdun és fia” című epizód — ezt tartalmazza a füzet — egyik legfontosabb része a hatalmas keleti eposznak és ez olvasó kiadásban az

— Kik voltak veled a legelőn?

— Négy kis fiun kívül ott azon a tájon csak Vandukits Jóca volt velem. Ez azonban távolabb s magánosan volt tőlünk. Mert hogy én a Jócával haragban vagyok, ép a Drága miatt, aki engem szeret, de a szülői Jócához akarják erőszakolni s Jóca is vesztettül bomlik utána.

— S azt nem látad, hogy Jóca is járt volna bent a faluban?

— Hogy járt-e, vagy nem, azt nem tudom. De azt tudom, hogy mikor én visszatérve a faluból, már egyet aludtam, hallottam Jócának gyanús siető lépteit, amint lovait kereste. Egy pillanatra álmos szemmel, a holdvilágnál mintha úgy láttam volna, hogy Jócán az ing és gatyja most tisztább, ferébb lenne, mint azelőtt.

— Jól van Velimir! Ha azt akarod, hogy te mint gyilkos, akasztófára ne kerülj, vigyázz és senkinek a világon, de még Drágának se árulj el semmit azokból, amiket most nekem elmondottál.

Folyt a vizsgálat s tisztelegtem eközben Drága leányzóná is.

— Drága! — mondom neki — aznap estén, a mikor a halászt megölték, itt járt nálad a Velimir, meg a Jóca is. A Velimir szedret hozott neked, a Jóca pedig talán szedret akart ajkaidról lopni. Mond csak Drága, nem vettél te a Jócán akkor este, valami különöst észre?

— Nem vettem, goszpodin, legalább nem emlékezem semmire.

— Hol találkoztatok? Az utcán?

— A kiskapuban.

— Holdvilág volt. Szép holdvilág! Jól láthattál. Nem vettél te a Jócza tüszőjében két kést észre?

— Ni! Ni! igazad van, Goszpodin. Mintha két kést láttam volna, de én bizony nem igen kérdeztem e felől Jócát, mert nem igen szeretek vele beszélgetni sem.

— Na látod Drága! Most még csak arra figyelmeztetek, hogy ha azt nem akarod, hogy Velimir kerüljön az akasztófára, ebből amit most beszélgettünk, senkinek el ne árulj semmit és ha én neked egyszer azt mondom, hogy a Velimir által szöktess el magadat, ezt meg tedd! Ne félj, én védlek meg akár az egész világ ellen!

— Oh! Goszpodin! Aktor még kezét is csókolok neked!

Különös módot találtam ki, hogy a tényleges gyilkost leleplezzem és vallomásra bírjam.

Szándékos nyilvánossággal hirdetni kezdek a faluban, hogy meg van a gyilkos. A Makszinovicsok közül egyik valaki az.

Egy szép napon azután a Makszinovics familia valamennyi épkezláb férfit, számszerint valami 42 lelket a község háza udvarára rendeltem.

Vandukics Jócát külön meginvitáltam az aktushoz.

— Jóca! Te szép szál legény vagy. Ha kiszolgálod a katonaságot, talán még csendőri lehetsz. Állj ide balfelelemre. Mindent jól figyelj meg, talán tanulni fogsz belőle valamit.

A 42 Makszinovics körben felállott előttem.

— Halljátok Makszinovicsok! A gyilkos valaki itt közületek. Én bár tudom, hogy ki a gyilkos, de nekem ez nem elég, én azt akarom, hogy a tettes maga is beösmérje bűnét, mert nincs más bizonyíték, mint az önbismerés. Figyeljetez tehát ide! Én ezt a tiszteletet — felmutattam előttük a gyilkoló szerszámot — annak a lábához fogom dobni, aki a gyilkos volt.

— Tehát!

— Ugy tettem, mintha a Makszinovicsok egyike vagy másika felé lódítanám a kést. Azok egyikének azonban még csak a szempillája sem rezdült meg. Annál jobban feszengett azonban

Jóca s roppant izgatottsággal arcán kísérté figyelemmel cselekedeteimet. A mikor már eleget láttam, villámgyorsasággal sarkon fordultam Jóca felé s a kést nagy erővel lábai elé dobtam:

— Te vagy a gyilkos Vandukits Joca! Én téged ezennel letartóztatlak!

Hebegett valami mentegetődzés felét a Jóca, azonban álmélkodásában nem volt egyetlen egy okos szónak sem az ura, csak hátrább lépett egy-kettőt s ijedt szemekkel bámult a porban heverő kése.

Elvittem Jócát magammal a csendőrlaktanyára s egész késő estig nem fogtam hozzá a vallatáshoz.

Velimirre reáparancsoltam, hogy esti 8 órára a Duna-rác partján lovával, kocsijával várjon, oda jön Drága s azt szöktesse el magával Crepájára. Drágát szintén kioktattam s a fiatal pár akkor este 8 órakor tényleg megszökött.

Elővettem ezek után Jócát, a kést elébe az asztalra letetvén.

— Hallod fiam Jóca! Nekem van egy nagy bizonyosságom arra nézve, hogy te ölted meg azt a szegény halászt. A bizonyosságom ime ez a kés. Ha te ezt a kést megcsókolod a pengéjén s megesküdöl reá, hogy az soha sem volt teneked a kezdedben, csak akkor hiszem el, hogy ártatlan vagy!

— De Goszpodin Bodó bácsi! Én ugyan megtehetném azt, amit kívánsz de nem teszem, tudd meg, hogy nem teszem, én nem hagyok magammal gyermekjátékot üzetni. Bocsáss engem szabadon, mert ha nem!... van apámnak elég pénze, fiskalist fogadunk s téged feljelentünk.

— Jól van Jóca! Ha már feljelentesz, legyen okod feljelentem.

S evvel elővettem korbácsomat s olyat huztam reá kettőt-hármat, hogy bömbölt akár-csak a falu bikája.

— Megcsókolod-e már tehát ezt a kést?

iskola olv
majd az
bevezetés
érdeklődés
„Magyar
a hun töl
Attilánál
beszéléséb
lágyi Sánd
zataival. A
irodalom a
„Aldozat”
irányt egy
szést talál
meg és a B
Könyvtár d
aek ingyen
Fia) részve
kedés.

§ Gy
esküdtörö
tatta Nes
ügyének a
vel vadolt
Tegre
gatták ki
vallomása,
kutyagata
hogy a buz
szik s a n
ismerte fe
gyuladt, a
sietőknek,
Mivel azon
az egyik sz
irányt, vajj
ben a vadó
lowski B
széki orvos
konstaltak
de a más k

Mar
hogy Maxim
sejta a kö
három emb
Ezt a valló
Max
Varjano
Sztaity
kov Pietat
hazamenet
közlemben
árokba. G
velük a mu
falról lema
vadlottat.

Bos
maguk a te
hogy sem n
ki gyujtott
Most
Bogsan S

Odatu
gését. Joca
volna, a má
gától a kés
a földre.

Midő
neki szépr

— Lá
mennyit sze
karjai közt
tette Drag

— Iga

— Iga

— M

— Iga

— Iga

— Na

Csak azt a

Jóca g

Látta

a szeder D

a féltékeny

és miként á

dott Velim

esett kesét

telen felv

jött volna.

halászt mi

A véletlen

leselkedett

neki! Egy

iskola olvasmányai között is csakhamar elfoglalja majd az öt megillető helyét. Radó Antal alapos bevezetéssel is ellátta gyönyörű verseit. Táglőri érdeklődésre tarthat számot a most megjelent „Magyar Könyvtár”-sorozat 393. száma is, mely a hun történet legbecesebb forrásművéből, az Attilánál követségbe járt Priskos rhetornak elbeszéléséből adja a legfontosabb részeket, Szilágyi Sándor jejes új fordításában és magyarázataival. A sorozatot kiegészíti az újabb francia irodalom egyik legbajosabb regénye, Jeanne Mairret „Áldozat”-a, mely érdekes mesével tisztá, nemes irányt egyesít és főképp családi körben fog tetszést találni. Fái Béla gondos fordításában jelent meg és a 393—394. számokat képezi. — A Magyar Könyvtár összes számaiból teljes jegyzéket bárki-ak ingyen küld a Lampel R. (Wodianer F. és Fia) részvénytársaság vagy bármely könyvkereskedés.

ESKÜDTSZÉK.

§ Gyujtogató éjjeli ór. A nagybecskereki eskübiróság tegnapi délután és ma reggel folytatta Nesztorov János nagyjáji éjjeli ór bűnügyének a tárgyalását, akit gyujtogatás büntetével vádolt az ügyészség.

Tegnap délután a beidézett tanukat hallgatták ki. Igen fontos volt Maximov Lenka vallomása, aki eskü alatt bizonyította, hogy a kutyaugatására kiment az udvarra s ekkor látta, hogy a buzakazaltól egy ember menekülni igyekszik s a menekülőben határozottan Nesztorovot ismerte fel s midőn rövid idő múlva a kazal kigyuladt, azonnal megmondotta a segítségére sietőknek, hogy a vádlott gyujtotta fel a kazlat. Mivel azonban Maximovné már öreg asszony s az egyik szemére vak, kétségek merültek fel az iránt, vajjon nem tévedett-e, midőn a menekülőben a vádlottat vélte felismerni. Ezért dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly törvényszéki orvosok megvizsgálták a tanu szeméit s konstatálták, hogy az egyik szemére ugyan vak, de a másik szemmél sötétben is jól lát.

Manócs Szvetozár kovácsmester állítja, hogy Maximov Lenka a tűz kitörésekor azt mesélte a körülállóknak, hogy nem egy, hanem három embert látott a kazal tövéből menekülni. Ezt a vallomást megerősíti Maximov Léca is.

Maximov Dusáné, Paity Stana és Varjanov Kata jelentélen vallomása után Sztaity Lyubica, Mimity Teréz és Pavlov Pietát hallgatták ki, a kik egy mulatságról hazamenet láttak, a mint vádlott az égő kazal közelében egy falról lemaszott az ut melletti árokba. Gruin Milka, aki szintén együtt jött velük a mulatságról, szintén látott egy embert a falról lemaszni, de nem ismerte fel benne a vádlottat.

Boszankity Sztéva azt állítja, hogy maguk a fentebbi tanuk mondták egy izben, hogy sem nem látták, sem nem halották, hogy ki gyujtotta fel Maximovék buzáját.

Most következett a mentő tanuk kihallgatása. Bogsan Sándor állítja, hogy mikor a tűz kitört,

a vádlott vele és Gojkov Gyókéval együtt ivott a Takács féle kocsmában. A tanu éppen italt hozatott, mikor a tűz kitört s így a vádlott nem követhette el a gyujtogatást, Gojkov Gyóka és Gojkov András, nemkülönben Takács Antal szintén ebben az értelemben nyilatkoznak.

A kérdés megállapítása után Lauka József ügyész elmondja vádbeszédjét, melyben kéri az esküdteket, mondják ki vádlottra a bűnöst, míg dr. Kardos Samu védőügyvéd azt bizonyítja, hogy a tüzet nem a vádlott okozta s így kéri annak a felmentését.

Az esküdtek rövid ideig tartó tanácskozása után Napholtz Ágoston, az esküdtek főnöke kihirdette a verdikét, a mely szerint az esküdtek nem találták bűnösnek Nesztorovot s így a kir. törvényszék őt úgy a vád, mint annak összes következményei alól felmentette.

Az ügyész az ítéletet tudomásul vette s így az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 8-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 8.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott.

Napirend előtt Kubik Béla felvilágosítást kér Tisza István gróftól, hogy a tegnapi beszédében kiket értett szájhösök és giz gaz alatt, mert az ellenzéken nem ülnek gazemberek.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a szájhös kifejezést vegye magára, aki akarja ő gazemberekről nem beszélt, hanem utszéli gazról, a parlamentarizmus kinövéséről, a melyet elsőpörni kell.

Kubik Béla azt mondja, hogy egyes válaszra várt Tiszától. Férfiúnak nyíltan kell felelni, nem mint vénasszonynak! (Oriási zaj.)

Tisza István gróf azt feleli, hogy minden egyéni kérdést elintéz, mert nem szokott kitérni az elől, de tragikusan nem fogja föl. Spanyol lovagias játékot nem rendez. (Zajos helyeslés és taps jobbról.) Ezután folytatták a házszabályrevízió tárgyalását.

Ma Szederkényi Nándor és Csernoch János beszélt a javaslat ellen.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harctérről.

Budapest, november 8. (A „Torontái” eredeti távirata.) A mandzsuriai harctérről csak gyéren érkeznek jelentések s ezek sem szólnak fontosabb dolgokról. A jelentésekből mindössze annyi konstatálható, hogy mindkét fél közel áll egymáshoz és e hadállásaik megerősítésével foglalkoznak. Itt-ott az előrsök közt van kisebb csetepaté.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, november 8. (A „Torontái” eredeti távirata.) Londoni távirat szerint a „Daily Telegraph”-nak jelentik Csifuból: A japánok bátor és elszánt hegyi támadásai dacára Port-Arthur áll, bár az áldozatok nagyok. Mig az oroszok Erlangshant bírják, a vár bevehetetlen.

A király Gödöllőn.

Budapest, november 8. (A „Torontái” eredeti távirata.) A király tegnapi délután a fővárosból Gödöllőre érkezett, ahol több napig vadászni fog.

A német kereskedelmi szerződés.

Budapest, november 8. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a kereskedelmi szerződés ügyében kiküldött német bizottság tagjai a hét végén Budapestre érkeznek.

Néppárti gyűlés Dorozsmán.

Szeged, november 8. (A „Torontái” eredeti távirata.) Zichy Aladár gróf, a néppárt vezére vasárnap megjelent Molnár János apáttal Dorozsmán, a tápéi

kerület legnépesebb községében s a Dudás-kápolnánál népgyűlést rendezett. Alig száz főnyi közönség hallgata a szónokokat, akik a már nem ismeretlen recipe szerint fejezték ki nézeteiket, amelyek a haza boldogulására vezetnek. A néppárt vezeterei látogatásuk alkalmával meggyőződhettek, hogy ott nincs talaja pártjuknak.

Az innsbrucki forrongás.

Budapest, nov. 8. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Innsbruckból táviratozzák, ott még egyre tart a forrongás. Az éjjel az olaszok megtámadtak két németet s mind a kettőt súlyosan megszurkálták.

Az orosz balti flotta útja.

Budapest, november 8. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Bizertából jelentik, tegnap odaérkezett három torpedóúzó hajó, a melyek az orosz balti flottához tartoznak.

Határidő-üzlet.

Budapest, november 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak ismét emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905. . . . . 10.10 — —
Tengeri májusra) 1905. . . . . 7.44 — —
Zab (áprilisra) 1905. . . . . 7.14 — —
Rozs (áprilisra) 1905. . . . . — — — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 27 p.; délután 4 óra 35 perc
Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 23 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. a. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra 18 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 19 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 34 p.

31908/II szám. 1904. Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség Szeged.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Nagyszentmiklós állomáson építendő kettős altiszti laképület előállításával járó építési munkák végrehajtása iránt.

A vonatkozó tervek, munka leírás, szerződési tervezet, pályázati feltételek és ajánlati minta Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1904. évi november hó 15-én déli 12 óráig nyújtandó be az üzletvezetőség titkárságánál.

Az ajánlatok 1 koronás, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva lepecsételve következő felirással nyújtandók be. „Ajánlat a Nagyszentmiklós állomáson építendő kettős altiszti épületre vonatkozólag.”

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1904. évi november hó 14-én déli 12 óráig 400 korona azaz négyszáz korona bánatpénz teendő le a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár készpénzben akár állami betétekre alkalmas értékpapirokban.

Szeged, 1904. évi október hó.

(3.1)

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjazatik.)

5968. szám 1904.

809-3.3

Pályázati hirdetmény.

Jarkovác községében üresedésben levő I-ső és II-ik segédjegyzői, továbbá irnok-végrehajtói állásokra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozókat, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi november 20-ig benyujtsák.

Javadalmazás:

Az I-ső segédjegyzői állás évi fizetése 920 kor. és 2 öl kemény tűzifának 56 korona egyenérték.

A II-ik segédjegyzői állás javadalmazása 800 korona évi fizetés.

Az irnok-végrehajtói állás javadalmazása 1000 korona évi fizetés.

Antalfalva, 1904. évi október 28-án.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Torontálvármegye antalfalvai járás főszolgabírájától.

6165. sz. 1904.

808-3.3

Pályázati hirdetmény.

Tomasevác községében megüresedett községi irnoki állásra, melynek javadalmazása 800 korona évi fizetés, 36 kor. utifalvány és két öl kemény tűzifa, pályázatot hirdetek. Felhívom tehát pályázni óhajtókat, miszerint felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi november hó 25-ig betérjesszék.

Antalfalva, 1904. évi október hó 26-án.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

27839/II. sz. 1904.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Kolozsvártól.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Vizakna fürdő megállóhelyen létesítendő felvételi épület építési munkáinak végrehajtására.

A terv, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Kolozsvárt az üzletvezetőség pályafentartás és építési osztályában (Emke-palota, II. emelet 51. sz. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A nyomtatványok ugyanott 4 koronáért meg is szerezhetők. Az ajánlatokat legkésőbb 1904. évi november hó 11-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség I. osztályánál (Emke-palota, I. emelet, 21. sz. ajtó).

Az ajánlat 1 korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva lepecsételve és a következő felirattal benyújtandók. Ajánlat a Vizakna fürdő megállóhelyen létesítendő felvételi épület előállítására.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1904. évi november hó 10-én déli 12 óráig 1500, azaz egyezeröttszáz korona bantpénzt kell a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami betétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

Kolozsvár, 1904. október hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

10896. tkvi szám 1904.

820-1.1

Ujabb árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kokits János nagybecskereki lakos javára 390 korona 45 fillér és jár. valamint a csatlakozó dr. Stassik Ferenc nagybecskereki lakos javára 440 korona 45 fillér tők, ennek 1900. április hó 28-tól számított 6% kamatai 45 korona 30 fillér, 19 korona 60 fillér és 12 korona költségek erejéig Brenda Ruzsa németécskai lakos, mint Miók Jován jogutóda végrehajtást szenvedő ellen az újabb árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Németécska községi 58. számú tkvben A. + alatt felvett 1. sorszám 427/a/2. 427/b. hrsz. 58. ö. i. sz. ház és 621 [ ]-öl beltelek 892 korona kikiáltási árban 1904. évi november hó 24-ik (huszonnegyedik) napjának d. e. 10 órájkor Németécska községében megrendelt nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 89 kor. 20 fill. készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s Németécska község-előjáróságánál megtekinthetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1904. évi október hó 13. napján.

Rektorisz.
kir. törvénzi bíró.

25427/II. szám 1904.

Magyar királyi államvasutak
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény

(Talpfák és váltó talpfák szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének 1905. évi január havától ugyanazon évi április hó végeig szállítandó 3000 darab 1.5 m. hosszú 0.18 alsó 0.13 felső szélességgel és 0.13 m. vastagsággal bíró lehetőleg száraz III. rangú tölgy talpfára és 171 darab III. rangú tölgy váltótalpfára van szüksége, amelyek szállítására nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló pályázati feltételek, valamint az általános különleges szállítási feltételek a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt valamennyi államvasuti üzletvezetőségénél megtekinthetők, illetve a szóban levő pályázati feltételek az alulírt üzletvezetőségénél ingyen kaphatók, míg

az általános és különleges szállítási feltételek csakis készpénzfizetés ellenében a m. kir. államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, Andrássy-ut 73/75. sz. a.) 50, illetve 30 fillérai áron szerezhetők meg.

Az ivenként 1 korona okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi költséggel: „Ajánlat épületfák szállítása iránt 25427/904. számhoz” 1904. évi november hó 10-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Arad, 1904. október havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

8390. szám. 1904.

818-3.1

Pályázati hirdetmény.

Törökbecse községnél lemondás folytán üresedésbe jött irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 30-ig annál inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Javadalmazás: évi fizetés 600 korona.

A főszolgabíró megbízásából:

Dr. Welíacha,
tb. főszolgabíró.

Farkasd község előjárósága.

1514. szám 1904.

817-3.2

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Farkasd községben szükséges előfogati fuvarozás 1905. évi január hó 1-től 1906. évi december hó 31-ig terjedő 2 évre leendő biztosítása végett a szóbeli árlejtés Farkasd községében 1904. évi november hó 16-án délelőtti 9 órakor fog megtartatni. Kikiáltási ár az egész szolgálatra évi 2400 korona, mire a versenyezni szándékozókkal azzal hivatnak meg, hogy a többi árlejtési feltételek alulírott előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Farkasdon, 1904. évi november hó 30-án.

Az előjáróság.

Rámpás

literszámra is,
kapható (731-x.24)

Dr. Brájjer Lajosnál.

33292. számhoz 1904. Magyar királyi államvasutak
Üzletvezetőség Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

(Hasáb tűzifa szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak zágrabi üzletvezetősége az 1905. évből vonalon szükségelt 32500 köbméter hasáb tűzifa szállítását biztosítani óhajtván, ezen tűzifa szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A fenti tűzifa ajánlati feltételéhez szükséges ajánlati űrlapok és pályázati feltételek az összes kereskedelmi és iparkamarnál megtekinthetők, míg a 122291/96. sz. általános és a tűzifára vonatkozó 65465/92. sz. különleges szállítási feltételek, csakis készpénzfizetés mellett a magyar királyi államvasutak központi nyomtatványtárából (Budapest Andrássy-ut 73/75. szám.) szerezhetők be, még pedig előbbiek 50, utóbbiak 30 fillérért és 20 fillér postadíj előzetes beküldése mellett, posta útján is megszereshetők.

A hivatalos űrlapon szerkesztendő „Ajánlat” egy koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlat ezen külső felirattal ellátva: „Ajánlat hasáb tűzifa szállítására 33292/1904. számhoz” 1904. évi november hó 10-ig déli 12 óráig a m. kir. államvasutak üzletvezetőségének általános osztályánál nyújtandók be, vagy posta útján beküldendők.

Zágráb, 1904. október hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Elsőrendű
tűzifa.

Valódi porosz   Kitanó minőségű

szalon kőszén   pirszén (coacs)

a Wildensteinsgen-Richterhof-fele bányákból.

— Legjobb faszén. —

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

— Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

785-60.7

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.